

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 3109/2016
23.02.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Невенке Калуђеровић, председника већа, Персиде Јовановић и Зорице Смирчић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужене Републике Србије, Народне скупштине, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, Немањина 22-26, ради исплате дневница и регреса, одлучујући о жалбама тужиоца и тужене изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр.344/13 од 18.04.2016. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр.344/13 од 18.04.2016. године у ставу првом изреке у погледу одлуке о главном захтеву, исплати неисплаћених дневница за учешће у раду за време заседања Народне скупштине Републике Србије и њених одбора у периоду од 06.11.2009. године до 31.05.2012. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр.344/13 од 18.04.2016. године у осталом делу става првог изреке па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиоцу на досуђени износ главног дуга од 246.879,97 динара исплати затезну камату почев од 06.11.2012. године до исплате, а пре тог датума **ОДБИЈА СЕ** захтев тужиоца за исплату затезне камате на досуђене износе главног дуга неисплаћених дневница за учешће у раду за време заседања Народне скупштине Републике Србије и њених одбора.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр.344/13 од 18.04.2016. године у ставу четвртом изреке па се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2009. годину, 2010. годину, 2011. годину и 2012. годину исплати нето износ од 89.342,20 динара са законском затезном каматом и то на износ од 18.925,80 динара почев од 31.12.2009. године, на износ од 21.689,20 динара почев од 31.12.2010. године, на износ од 24.083,40 динара почев од 31.12.2011. године, а на износ

од 24.643,80 динара почев од 31.12.2012. године до исплате.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр.344/13 од 18.04.2016. године у ставу трећем и у ставу петом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр.344/13 од 18.04.2016. године у ставу другом, шестом и седмом изреке и у овом делу предмет се **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр.344/13 од 18.04.2016. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћених дневница за учешће у раду за време заседања Народне скупштине Републике Србије и њених одбора за период од 06.11.2009. године до 31.05.2012. године исплати нето износ од 246.879,97 динара у новчаним износима по месецима и са затезном каматом на сваки појединачни износ почев од задњег датума у месецу до исплате; ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу преко досуђеног износа на име дневница за учешће у раду за време заседања Народне скупштине Републике Србије и њених одбора за период од 06.11.2009. године до 31.05.2012. године преко досуђеног износа исплати још нето износ од 499.835,07 динара у новчаним износима по месецима са затезном каматом као у њеном садржају; ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име неисплаћених дневница за учешће у раду за време заседања Народне скупштине Републике Србије и њених одбора за период од 06.11.2009. године до 31.05.2012. године исплати бруто износ од 1.023.259,08 динара у новчаним износима по месецима и затезном каматом као у њеном садржају; ставом четвртим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2009. годину, 2010. годину, 2011. годину и 2012. годину исплати нето износ од 89.342,20 динара у новчаним износима и са затезном каматом као у њеном садржају; ставом петим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2009. годину, 2010. годину, 2011. годину и 2012. годину исплати бруто износ од 124.072,20 динара са затезном каматом као у њеном садржају; ставом шестим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 103.068,00 динара а ставом седмим изреке одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе из свих законом прописаних разлога и то: тужена побијајући одлуке садржане у ставу првом, четвртм, шестом и седмом изреке а тужилац побијајући одлуке садржане у ставу другом, трећем, петом и шестом изреке.

Тужилац је дао одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП, Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе тужиоца и тужене делимично основане.

У поступку доношења ожалбене пресуде у потврђујућем и преиначујућем делу нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује жалбама.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је био народни посланик у Народној скупштини Републике Србије у периоду од 2008. до 2012. године. Решењем Административног одбора тужене од 01.07.2008. године тужилац је примљен у стални радни однос у Народној скупштини Републике Србије почев од 11.06.2008. године и утврђен му је коефицијент за обрачун и исплату плате у висини 8,60 и право на додатак на плату од 0,4 % за сваку пуну годину рада остварену у радном односу. Тужиоцу је престао радни однос код тужене дана 31.05.2012. године. За утужени период од 06.11.2009. године до 31.05.2012. године тужена тужиоцу није исплатила дневнице за учествовање у раду за време заседања Скупштине и Одбора за националне мањине, чији је био члан. Износ досуђен ставом првим изреке представља нето износ неисплаћених дневница тужиоцу за утужени период од 06.11.2009. године до 31.05.2012. године обрачунат у висини од 8 % од просечне зараде по запосленом у Републици исплаћене у последња три месеца, а за дане у којима је тужилац присуствовао заседању Скупштине, према електронској евиденцији о присуству народних посланика (87 седница) која се код тужене водила убацивањем идентификационе картице посланика у посланичку јединицу. Утужени износ од 499.835,07 динара представља разлику између износа досуђеног ставом првим изреке и вредности неисплаћених дневница за учешће у раду тужиоца на седницама, на којима је, према чињеничним наводима тужбе, његово присуство евидентирано у списковима народних посланика које је састављало Одељење за припрему и обраду седница за утужени период, а утужени износ од 1.023.259,08 динара бруто износ неисплаћених дневница. За утужени период тужена тужиоцу није исплатила регрес за коришћење годишњег одмора, а висину свих утужених износа првостепени суд утврдио је на основу налаза вештака економско-финансијске струке на чију рачунску тачност парничне странке нису имале примедби.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је као неосноване одбио основне тужбене захтеве тужиоца за исплату дневница и регреса за коришћење годишњег одмора у бруто износу и одлучио као у ставу трећем и петом изреке, као делимично основан усвојио захтев тужиоца за исплату неисплаћених дневница за присуство на 87 седница скупштине на којима је тужилац према електронској евиденцији учествовао у заседању и одлучио као у ставу првом изреке, преко досуђеног износа одбио захтев тужиоца за исплату нето износа дневница и донео одлуку као у ставу другом изреке, а одлуком садржаном у ставу четвртном изреке обавезао тужену да тужиоцу на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора исплати утужене нето износе. Према датим разлозима тужиоцу, у смислу правила из члана 10 став 1 и 3 Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини Републике Србије припада дневница за дане у којима је учествовао у раду Скупштине и њених одбора, али само за дане када је своје присуство потврдио идентификационом картицом при уласку у салу убацивањем картице у посланичку јединицу у смислу правила из члана 127 став 1 и 3 Пословника Народне скупштине и право на исплату нето износа регреса у смислу правила из члана 21 истог Закона у

висини нето износа 60 % просечне зараде по запосленом у Републици исплаћене у последња три месеца.

Доносећи ожалбену пресуду у потврђујућем делу, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право а за своју одлуку дао разлоге које у битном прихвата и овај суд.

Према правилима из члана 10 Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини Републике Србије (“Службени гласник РС” бр.7/91...34/2001) за време заседања скупштине и њених одбора народни посланик, који учествује у њиховом раду, има право на дневницу у висини од 8 % од просечне зараде по запосленом у Републици, исплаћене у последња три месеца (став 1). Посебном одлуком Одбора за административна и мандатно-имунентна питања одредиће се број дневница и други трошкови у зависности од удаљености пребивалишта народног посланика од Београда (став 3).

Народном посланику на сталном раду у Скупштини према правилу из члана 21 истог Закона припада регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 60% од просечне зараде по запосленом у Републици исплаћене у последња три месеца.

Према правилима из члана 25 истог Закона примања народних посланика (чланови 10-24 Закона) обрачунавају се у висини утврђеној овим Законом, ако посебним законом или прописима донетим на основу закона није другачије одређено.

Одредбом члана 73 Алинеја 10 Пословника Народне Скупштине Републике Србије (пречишћен текст “Службени гласник РС” број 14/2009) административни одбор између осталих послова доноси и друге опште акте о начину остваривања појединих права и дужности народних посланика и запослених у служби Народне скупштине, у складу са законом.

Поштујући наведена правила општим актом надлежног органа тужене може се уредити начин остваривања права и дужности народних посланика, али се тим општим актом народним посланицима не могу дати мања права од права утврђених законом, па је супротно тврдњи жалбе тужене, првостепени суд правилно применио материјално право када је с позивом на правила из члана 10 Закона о примањима народних посланика у Народној Скупштини Републике Србије, као акта јаче правне снаге у смислу правила из члана 8 став 1 Закона о раду, која се у смислу правила из члана 2 став 2 истог Закона примењује и на запослене у овој радној средини, оценио да тужилац основано потражује дневнице за учешће у раду на заседањима Скупштине и њеног одбора и у овом делу одлучио као у ставу првом изреке.

Правилан је и закључак првостепеног суда да запосленом по овом основу припада само нето, а не и бруто износ дневница (који у себи садржи порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање), јер он произилази не само из језичког и логичког тумачења назначене норме, а посебно исказа “исплаћене у последња три месеца”, већ и из Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и Закона о пореском поступку и пореској администрацији којим су регулисана питања уплате пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из зараде и на зараду запосленог.

Зато се неосновано жалбом тужиоца напада правилност ожалбене пресуде у односу на одлуке садржане у ставу трећем и петом изреке којим су као неосновани одбијени основни захтеви тужиоца за исплату утужених износа дневница и регреса за коришћење годишњег одмора у бруто износу.

Доносећи одлуку садржану у ставу четвртм изреке ожалбене пресуде којом је обавезао тужену да тужиоцу на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2009. годину, 2010. годину, 2011. годину и 2012. годину исплати износ од 89.342,20 динара, првостепени суд је, међутим, погрешно применио материјално право. Према одредби члана 1 Закона о платама о државним органима и јавним службама (“Службени гласник РС” број 34/2001, 92/2011), овим Законом уређује се начин утврђивања плата додатака накнада и осталих примања између осталих и народног посланика на сталном раду у Народној Скупштини. Плата лица из члана 1 овог Закона према правилима из члана 2 утврђује се на основу основице за обрачун плата, коефицијета, додатка на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате у складу са Законом.

Према правилима из члана 4 истог Закона, коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему. Коефицијента садржи и додаток на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Нормом из члана 4 назначеног Закона другачије је регулисано питање права запосленог на регрес за коришћење годишњег одмора од начина прописаног одредбом члана 21 Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини Републике Србије, па је поштујући правила из члана 25 тог Закона у у погледу овог права меродаван пропис Закон о платама у државним органима и јавним службама.

Код такве правне регулативе народном посланику на сталном раду у Народној Скупштини не припада право на регрес за коришћење годишњег одмора у смислу правила из члана 21 тог Закона, јер је тај додаток на плату већ садржан у коефицијенту који се изражава сложеност послова, одговорност, услови рада и стручна спрема. Зато је Апелациони суд у Београду преиначио одлуку садржану у ставу четвртм изреке ожалбене пресуде и као неоснован одбио тужбени захтев тужиоца за исплату неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за утужени период.

Према правилима из члана 86 Пословника Народне скупштине Републике Србије (пречишћен текст “Службени гласник РС” бр. 14/2009), председник Народне скупштине отвара седницу Народне Скупштине и на основу службене евиденције о присутности народних посланика констатује број народних посланика који присуствују седници, а уколико председник констатује да на почетку радног дана у сали за седнице није присутна најмање 1/3 народних посланика, седница се одлаже за један сат. Уколико ни после померања почетка седнице од једног сата не постоје услови за почетак рада седнице Народне скупштине, седница се одлаже за наредни радни дан. Расправа о појединим тачкама из утврђеног дневног реда седнице Народне скупштине води се без обзира на број присутних народних посланика. Кворум за рад Народне скупштине у данима за гласање приликом усвајања записника са претходне седнице и утврђивања дневног реда, као и на конститутивној седници Народне скупштине постоји ако је на

седници Народне скупштине присутно најмање 126 народних посланика. Кворум се утврђује применом електронског система за гласање на тај начин што је сваки посланик дужан да се идентификује приликом уласка у салу, убацивањем идентификационе картице у посланичку јединицу. Уколико систем за електронско гласање није у функцији, о чему председник Народне Скупштине обавештава народне посланике, кворум се утврђује пребројавањем народних посланика. Ако председник, односно овлашћени представник посланичке групе изрази сумњу у постојање кворума утврђеном применом електронског система за гласање, председник ставља на увид рачунарски извод присутних народних посланика. Ако председник, односно овлашћени представник посланичке групе изрази сумњу у постојање кворума утврђеног пребројавањем народних посланика, може да затражи да се кворум утврди прозивањем народних посланика, о чему Народна Скупштина одлучује без претреса.

Из садржине наведене норме произилази да се присуство седници Народне скупштине народних посланика утврђује на више начина: на основу службене евиденције, применом електронског система за гласање у данима за гласање приликом усвајања записника са претходне седнице и утврђивања дневног реда, као и на конститутивној седници, пребројавањем народних посланика и њиховим прозивањем, па је првостепени суд погрешно применио материјално право, када је с позивом на обавезу народних посланика да користе своје идентификационе картице из члана 127 Пословника Народне скупштине оценио да тужиоцу не припада право на дневнице за седнице Народне скупштине на којима своје присуство није потврдио идентификационом картицом при уласку у салу убацивањем картице у посланичку јединицу. Иако из исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке произилази да је његово присуство евидентирано на основу спискова народних посланика које је састављало Одељење за припрему и обраду седница у који су се посланици, уписивали пре почетка седнице, првостепени суд се због погрешне примене материјалног права овим питањем није бавио, па је у погледу ове чињенице важне за доношење правилне одлуке о тужбеном захтеву за исплату дневница изнад износа досуђеног ставом првим изреке ожалбене пресуде, чињенично стање остало непотпуно утврђено. Из изложених разлога одлука садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде морала је бити укинута.

Доносећи одлуку садржану у ставу првом изреке ожалбене пресуде у погледу споредног тражења затезне камате на досуђене износе главног дуга од 246.870,097 динара, првостепени суд је погрешно применио материјално право.

Према правилима из члана 324 став 1 Закона о облигационим односима дужник долази у доцњу када не испуни обавезу у року одређеном за испуњење. Ако рок за испуњење није одређен, дужник према правилима из члана 324 став 2 ЗОО долази у доцњу када га поверилац позове да испуни обавезу усмену или писмено, вансудском опоменом или започињањем неког поступка чија је сврха да се постигне испуњење обавезе.

У конкретном случају ни једним прописом није одређен рок за испуњење обавезе исплате дневнице за учешће народног посланика у раду на седници Скупштине и њених одбора па је у смислу правила из члана 324 став 2 Закона о облигационим односима тужена пала у доцњу дана 06.11.2012. године ког датума се тужилац обратио

Републичком јавном правобранилаштву предлогом за мирно решење спора из члана 193 ЗПП-а, због чега је у овом делу Апелациони суд преиначио одлуку садржану у ставу првом изреке ожалбене пресуде и обавезао тужену да на износ досуђеног главног дуга из става првог изреке пресуде тужиоцу исплати затезну камату почев од 06.11.2012. године до исплате, а пре тог датума одбио као неоснован захтев тужиоца за исплату законске затезне камате.

Како зависи од коначног исхода спора и успеха странака у њему укинута је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу шестом и седмом изреке ожалбене пресуде.

У поновном поступку, првостепени суд ће разјаснити чињенице од значаја за доношење правилне одлуке, на које му је указано овом пресудом, па ће правилном применом материјалног права поново одлучити о захтевима истакнутим у парници.

Из изложених разлога, а применом одредбе члана 390, 394 тачка 4 и 391 став 1 ЗПП-а (“Службени гласник РС” број 72/11... 55/14) одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа-судија
Невенка Калуђеровић, с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић